

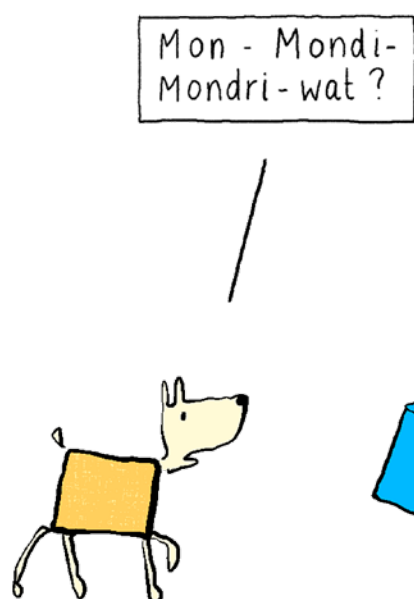
DIT DOEBOEK MONDRIAAN IS VAN

naam

straat

plaats

land

INHOUD

DE HELD VAN DIT BOEK.....	4
LANDSCHAP	6
WOORDZOEKER	7
TORENHOOG	8
WAT HOORT BIJ WAT?.....	9
KEEPOGEL MENGK KLEUREN	10
WAT STAAT HIER?	11
DE ERGSTE NACHTMERRIE VAN KIKKVOGEL.....	11
SYMBOOL VAN NEDERLAND	12
ZEELAND.....	14
VAN FIGURATIEF NAAR ABSTRACT.....	16
SELFIE.....	18
DOOLHOF	19
ZOEK DE VERSCHILLEN	20
COMPOSITIES.....	21
EVENWICHT.....	22
SCHOONHEID	27
SINAASAPPELS VOOR MISTER ORANGE	28
BIG CITY ZOEKPLAAT	30
WERK IN UITVOERING	32
KRUISWOORDPUZZEL.....	33
BOOGIEWOOGIE	34

RECYCLE	36
ROMEINSE SUDOKU	37
DANSEN.....	37
VICTORY	38
JARIG!	40
EEN NIEUWE WERELD	41
MIJN KUNSTWERK	42
MAAK JE EIGEN LOGO	43
LOGISCHE REEKS	43
HET AVONTUUR VAN DE VICTORY BOOGIE WOOGIE.....	44
TOEKOMSTMUZIEK.....	46
HET RAADSEL VAN DE VICTORY BOOGIE WOOGIE.....	47
WOORDZOEKER.....	48
ZOEK DE VERSCHILLEN	49
DANS JE MEE?	50
KLEURENDOOLHOF.....	52
DJ	53
KLEURENSUDOKU	53
PUZZEL JE MEE?	54
FOREVER COOL	56
ANTWOORDEN	58
MEER OVER MONDRIAAN	62

WAT IS DAT?

In dit boek staan een paar woorden die je niet zo vaak hoort.

Abstract - er zijn geen dingen uit de wereld om ons heen afgebeeld

Compositie - hoe de onderdelen op het platte vlak zijn geordend

Kubisme - Alle afgebeelde dingen zijn omgezet in platte vlakken

De oplossingen van de spelletjes vind je achter in dit boek op pagina 58 - 61.

DE HELD VAN DIT BOEK

Piet Mondriaan is een wereldberoemde schilder. En hij kwam uit Nederland! Hij werd in 1872 geboren in Amersfoort, en hij overleed in 1944 in New York. Zijn kunst vind je in grote musea over de hele wereld.

Het beroemdste schilderij hangt in het Gemeentemuseum Den Haag. Het heet *Victory Boogie Woogie*. Het is zijn allerlaatste werk. Mondriaan begon ermee in New York, en heeft het niet kunnen afmaken voordat hij doodging.

Piet hield als kind al veel van tekenen. Daarom dacht hij: misschien kan ik wel tekenleraar worden! Maar hij vond het ook fijn om zelf in de natuur te schilderen. Dat deed hij samen met zijn oom Frits, die schilder was. Zo ontdekte hij dat hij kunst maken veel leuker vond dan lesgeven. Hij ging naar de kunstacademie in Amsterdam, waar hij andere jonge kunstenaars ontmoette.

Eerst schilderde Mondriaan de natuur nog zoals die

eruitziet, in bruin en groen en grijs. Maar al gauw vond hij dat je met felle kleuren de schoonheid beter kon laten zien. Net zoals Vincent van Gogh had geschilderd! Mondriaans landschappen werden felblauw, roze... En hij probeerde andere stijlen uit: met gekleurde stippen en steeds rechtere vormen.

In 1911 reisde Mondriaan naar Parijs, 'de hoofdstad van de moderne kunst'. Daar schilderden jonge kunstenaars de wereld in rechthoekige vormen. Ze noemden het kubisme. Je moest soms heel goed kijken om te zien wat er werd afgebeeld. Mondriaan vond het erg interessant.

In 1914 brak in Frankrijk de Eerste Wereldoorlog uit. Mondriaan was op dat moment gelukkig net op bezoek bij zijn familie in Nederland. Hij kon niet terug naar Parijs en ging in Laren wonen. Daar ontmoette hij nieuwe kunstenaars. Ze wilden een nieuwe kunst maken voor een mooiere wereld. Samen gaven ze

een tijdschrift uit: *De Stijl*. Dat werd wereldberoemd, en die 'stijl' heeft ook nu nog invloed op Nederlandse ontwerpers.

Mondriaan schilderde alleen nog rechte lijnen en vlakken. Zijn werk werd nu geheel abstract.

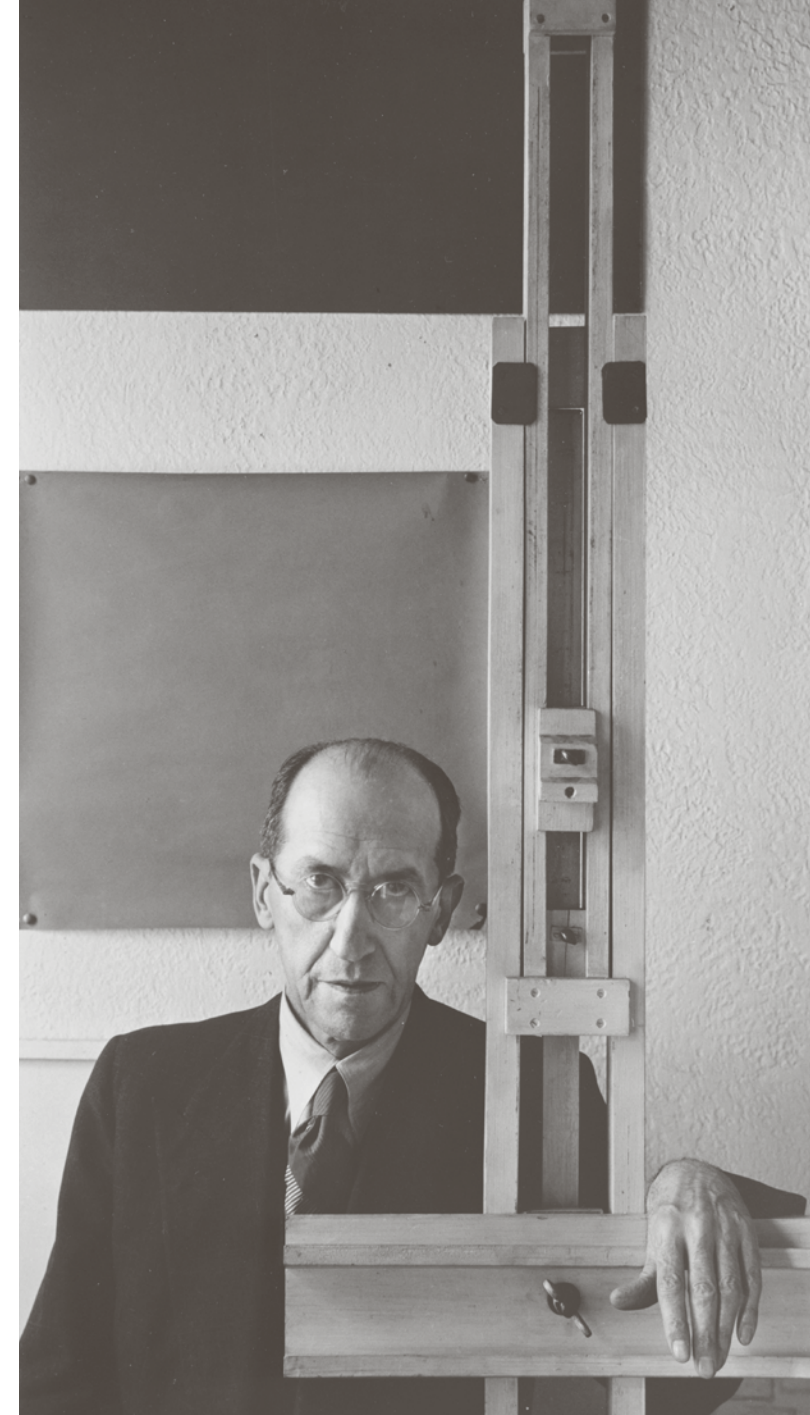
In 1919 keerde Mondriaan terug naar Parijs. Daar schilderde hij horizontale en verticale zwarte lijnen op het doek. De vlakken die daartussen ontstonden, maakte hij wit, grijs, of rood, geel en blauw. Hij schoof net zo lang met de lijnen en kleuren tot alles in evenwicht was en het voor hem goed voelde. Maar de volgende dag zei zijn gevoel weer iets anders. Zo schilderde Mondriaan de ene compositie na de andere, zoekend naar het perfecte evenwicht.

Bekende kunstenaars kwamen graag bij hem op bezoek in zijn modern ingerichte atelier. En steeds meer mensen wilden een schilderij van hem kopen. Mondriaan verdiende genoeg geld. Als hij 's avonds klaar was met schilderen, trok hij zijn mooie pak aan en ging hij uit eten of dansen. Daarna was zijn geld dan wel weer op!

In de jaren dertig van de vorige eeuw kwam in Duitsland Hitler aan de macht. Alle omliggende landen werden bang voor oorlog. In 1938 besloot Mondriaan van Parijs naar Londen te verhuizen. Maar in Londen voelde hij zich ook niet lang veilig. Daarom verhuisde hij in 1940 naar Amerika.

Een Amerikaanse vriend had in New York een atelier voor Mondriaan gevonden. Mondriaan vond het een geweldige stad! Groot, modern, met brede rechte straten en de nieuwste muziek: de boogiewoogie. Hij begon opnieuw te schilderen en zijn schilderijen werden anders. De zwarte lijnen verdwenen, nu dansten kleuren net als muziek in vlakken en lijnen over het schildersdoek. De laatste anderhalf jaar van zijn leven werkte hij nog maar aan één schilderij, nog altijd in **ROOD**, **GEEL** en **BLAUW**.

Mondriaan stierf in 1944 en werd door zijn vrienden in New York begraven.

Mondriaan in 1942. Foto Arnold Newman, RKD.

Wil je meer weten over Mondriaan en wil je meer foto's van hem zien?

Kijk dan op www.mondriaan.nl

Daar vind je foto's, filmpjes en muziek.

Foto: Anonien

LANDSCHAP

Piet Mondriaan begon met het tekenen en schilderen van landschappen. In alle seizoenen en op alle uren van de dag. Hij trok met zijn schildersezel door de polder rond Amsterdam, langs het water, de boerderijen en molens.

In welk seizoen maakte hij deze schilderijen? Tip! Kijk naar de kleur van de bomen en het gras.
En op welk moment van de dag? Tip! Kijk naar het licht.

Vul A, B, C of D in bij de seizoenen.
Bij het tijdstip van de dag kun je steeds twee schilderijen invullen.

Bos, 1898-1899

Weidelandschap met koeien, circa 1900-1901

Lente Overdag +
Zomer
Herfst Avond/Nacht +
Winter

Zomernacht, 1906-1907

Het Singel, Amsterdam, 1893

WOORDZOEKER

Wat een letterbrij!
Kun jij deze woorden erin terugvinden?
Kijk goed: horizontaal, verticaal, diagonaal, achterstevoren...

JAZZ	AMERSFOORT	PORTRET
COMPOSITIE	LIJNEN	TOEKOMST
VLAKKEN	WOLKENKRABBER	MOLEN
OLIEVERF	WERELDSTAD	PIET
OCEAANSCHIP	ATELIER	TAPE
VLUCHTELING	MODERN	NEWYORK

M O V M Z Q U N E L O M Z P D S H K J T
P L K D I R N K I V D S V Y I W E N H O
T O T K R E B B A R K N E K L O W C A E
D G Q J K N F S A D D K R O Y W E N P K
C N Z K D P M T R O O F S R E M A D I O
J I A K E A P U L L E Z G J R O V D H M
S L D P F V Y I L L E J S W B F X X C S
V E A U G J E U A H R D F G B U Y H S T
F T L G S V U D A T E L I E R T Z U N K
P H T H E W H J H A C I W D N G W Z A R
R C B R Z I E T Z C E L J R B R T H A L
O U F G Z L V N L Q O Z E G M V E K E J
C L T A N A P U W F F M H G Y H R D C V
K V E K R N E N J I L P P B O J T M O Z
T S R U A L A I Q W B T T O E B R I F M
P R M K U N T B N J V U J O S O O B K M
W H N Q R E W X V X M Y E T Y I P E D D
D R B E I D A T S D L E R E W U T W Q Q
J C H P P U L N O W H Z K J M N C I O Y
K A I Q H R Q U J U X V N B M G S S E G

Dit boek is tot stand gekomen met steun van:

AMMERLAAN NUIJTEN
BELASTINGADVISEURS ACCOUNTANTS

STIJL Advocaten

Resultaat met Stijl

ter gelegenheid van het themajaar:

**mondriaan to
dutch design**

Dit boek maakt deel uit van het educatieve programma van Gemeentemuseum Den Haag.

Eerste druk 2017

© 2017 Algemene tekst Studio Bos

Schilderijen Piet Mondriaan, publiek domein / Collectie Gemeentemuseum Den Haag.

Piet Mondriaan, Victory Boogie Woogie, 1942-1944, olieverf, tape, papier, houtskool en potlood op doek, 127,5 x 127,5 cm. Bruikleen Instituut Collectie Nederland/Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen. Dit schilderij is door een gift van De Nederlandsche Bank verworven door de Stichting Nationaal Fonds Kunstbezit en aan de Staat der Nederlanden geschonken op 31 augustus 1998 in aanwezigheid van Hare Majesteit Koningin Beatrix, als zichtbare herinnering aan de periode 1814 tot 2002, gedurende welke De Nederlandsche Bank verantwoordelijk was voor de gulden als betaalmiddel.

© foto's RKD Nederlands Instituut voor Kunstgeschiedenis: pagina's 5, 11, 16, 29, 32, 34, 35, 36, 38, 41, 44

© foto taart, Maurice Haak/Den Haag Marketing, pagina 40

© 2011 tekst pagina's 28-29, 34-35, 38-39 Truus Matti, uit *Mister Orange*. Uitgeverij Leopold/Amsterdam

© 2011 illustraties omslag / pagina's 1, 11, 20, 30-31, 36, 40, 49, 50-51, 53 Wouter van Reek,
uit *Keepvogel en Kijkvogel – In het spoor van Mondriaan*. Uitgeverij Leopold/Amsterdam

© 2011 illustraties pagina's 18, 32 Joost Swarte, uit *En toen De Stijl*. Uitgeverij Leopold/Amsterdam

© 2017 illustraties pagina's 1, 2, 3, 5, 7, 8, 10, 11, 13, 17, 19, 27, 36, 37, 40, 43, 46, 48, 49, 52, 54, 55, 58-61 Wouter van Reek

© 2017 illustraties pagina's 22, 42 Wouter van Reek, via Gemeentemuseum Den Haag / © beeld pagina 9 Shutterstock

Van werken van beeldende kunstenaars aangesloten bij een CISAC-organisatie
is het auteursrecht geregeld met Pictoright te Amsterdam. © c/o Pictoright Amsterdam 2017

© deze uitgave Uitgeverij Leopold/Amsterdam

De uitgever heeft getracht om alle rechthebbenden te achterhalen. Indien iemand meent als rechthebbende
in aanmerking te komen, kan hij of zij zich tot de uitgever wenden.

Omslagontwerp Studio Bos / Vormgeving binnenwerk Hannah Roos

NUR 217 / ISBN 978 90 258 7349 3